

Kodit

Pohjoismainen asumisbarometri 2023

Osaraportti 4 – Muuttoliike

TIETOA TUTKIMUKSESTA

Asumisbarometri julkaistaan useassa osassa, ja se perustuu tutkimukseen, jonka Kantar Sifo suorittaa vuosittain JM:n toimeksiannosta Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Kuhunkin tutkimukseen osallistuu yhteensä 4 500 satunnaisesti valittua 18–79-vuotiasta henkilöä. Osallistujien sukupuoli, ikä ja asuinpaikka ovat koko maata edustavia okaisessa maassa.

Haluamme muuttaa lähelle meille tärkeitä asioita

ASUINPAIKAN JA ASUMISMUODON VALINTAA OHJAAVAT AJURIMME OVAT POHJIMMILTAAN PYSYVIÄ. HALUAMME OLLA LÄHELLÄ SITÄ, MIKÄ ON LÄHIMPÄNÄ MEITÄ: PERHETTÄ JA YSTÄVIÄ, LUONTOA, KULKUYHTEYKSIÄ, TYÖTÄ – JA FYYSISTÄ RUOKAKAUPPAA. PÄINVASTOIN KUIN MONET ENNUSTIVAT, LISÄÄNTYNEILLÄ ETÄTYÖMAHDOLLISUUKSILLA EI OLE OLLUT JUURIKAAN VAIKUTUSTA MUUTTOLIIKKEESEEN POHJOISMAISSA.

Donitsikaupunki tai 15 minuutin kaupunki. Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Ajatuksena on kuitenkin se, että kaiken arjessa tarvittavan pitää olla helposti saavutettavissa, mutta mieluiten niin, että suurkaupungin tarjonta on kohtuullisen matkan päässä. Vartissa pitää päästä pyörällä töihin, kouluun, ruokakauppaan, kulttuuri- ja urheilutapahtumiin sekä luonnon helmaan. Tällainen priorisointi toistuu JM:n asumisbarometrissä.

Asuinpaikan valinnassa on tärkeää läheisyys.

– Tärkeiden ja arkielämää helpottavien asioiden läheisyys on ollut, on ja tulee todennäköisesti myös jatkossa olemaan meille Pohjoismaissa ratkaisevaa, kun etsimme uutta asuntoa. Luonnon läheisyys, hyvät kulkuyhteydet ja

15

MINUUTIN KAUPUNKI

tarkoittaa käsitteenä sitä, että vartissa pitää päästä pyörällä töihin, kouluun, ruokakauppaan, kulttuuri- ja urheilutapahtumiin sekä luonnon helmaan.

Pär Vennerström,
liiketoiminta-
yksikön päällikkö
JM Bostad Stockholm

ruokakauppa, josta voi käydä ostamassa unohtuneen maidon, ovat tekijöitä, jotka helpottavat elämäämme ja parantavat elämänlaatuamme, sanoo Pär Vennerström, JM Bostad Stockholm -liiketoimintayksikön päällikkö.

Tärkeintä on asua lähellä fyysistä ruokakauppaa. Myös luonnon läheisyys on korkealla listalla – erityisesti Ruotsissa ja Norjassa. Lisäksi monille meistä on tärkeää asua lähellä perhettä ja ystäviä. Halu muuttaa lähemmäs kotiseutua ja perhettä on erityisen tavallista Norjassa. Kotiseutukaipuu vaivaa 10 prosenttia norjalaisista, 6 prosenttia ruotsalaisista ja 7 suomalaisista. Yli 60-vuotiaista norjalaisista 14 prosenttia on muuttanut asumaan lähemmäs kotiseutuaan.

MITKÄ SEURAAVISTA ASIOISTA OVAT SINULLE TÄRKEITÄ ASUNTOSI LÄHEISYYDESSÄ?

Vastaajat saivat valita enintään kolme vaihtoehtoa.

	RUOTSI	NORJA	SUOMI
Ruokakauppa	48 %	55 %	58 %
Luonto-, puisto- ja virkistysalueet	45 %	40 %	29 %
Julkinen liikenne	36 %	37 %	32 %
Perhe ja ystävät	27 %	33 %	20 %
Vesistö, järvi tai meri	21 %	21 %	24 %
Työpaikka	25 %	22 %	19 %
Palvelut, kuten apteekki, terveyskeskus ja kirjasto	19 %	10 %	35 %
Koulu ja/tai päiväkoti	16 %	14 %	14 %
Sosiaaliset kohtaamispaikat, kuten kahvilat, ravintolat ja kulttuurielämykset	16 %	15 %	9 %
Kuntokeskukset ja kuntopolut	10 %	8 %	16 %
Ostosmahdollisuudet, kuten vaatteet ja tuotteet, sekä palvelut, kuten kampaamo	3 %	5 %	3 %
Leikkikentät ja leikkialueet pikkulapsille	4 %	3 %	3 %
Mahdollisuudet tilata ruokaa kotiin	3 %	3 %	4 %

Huomattavasti suurempi osuus Ruotsin, Norjan ja Suomen välisessä vertailussa.

USEIMMAT MUUTTAVAT ISOMMAN ASUNNON PERÄSSÄ

Yleisin syy muuttoon on elämänmuutos, joka muuttaa myös asumisen prioriteetteja. Joka neljäs JM:n asumisbarometriin vastanneista on muuttanut kahden viime vuoden aikana, ja sama määrä arvioi muuttavansa kolmen vuoden kuluessa. Ylivoimaisesti yleisin syy, joka oli ratkaiseva 28 prosentille Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa muuttaneista, oli halu saada lisää asuinpinta-alaa.

– Uuteen paikkaan muuttaminen johtuu suurelta osin elämässä tapahtuvista muutoksista. Muutamme ensikotiin, vaihdamme työpaikkaa, muutamme yhteen, saamme lapsia, eroamme jne. Se tarkoittaa myös sitä, että asuntopaikkamme muuttuvat ajan myötä, Pär Vannerström sanoo.

Nuoret muuttavat todennäköisemmin siksi, että he vaihtavat työpaikkaa tai perustavat perheen. Iäkkäämmät ihmiset taas esimerkiksi vaihtavat pienempään asuntoon lasten muutettua pois tai muuttavat kesämökille tai lähemmäs keskustaa viihdetarjonnan ja parempien kulkuyhteyksien perässä.

”Uuteen paikkaan muuttaminen johtuu suurelta osin elämässä tapahtuvista muutoksista. Se tarkoittaa myös sitä, että asuntopaikkamme muuttuvat ajan myötä.”

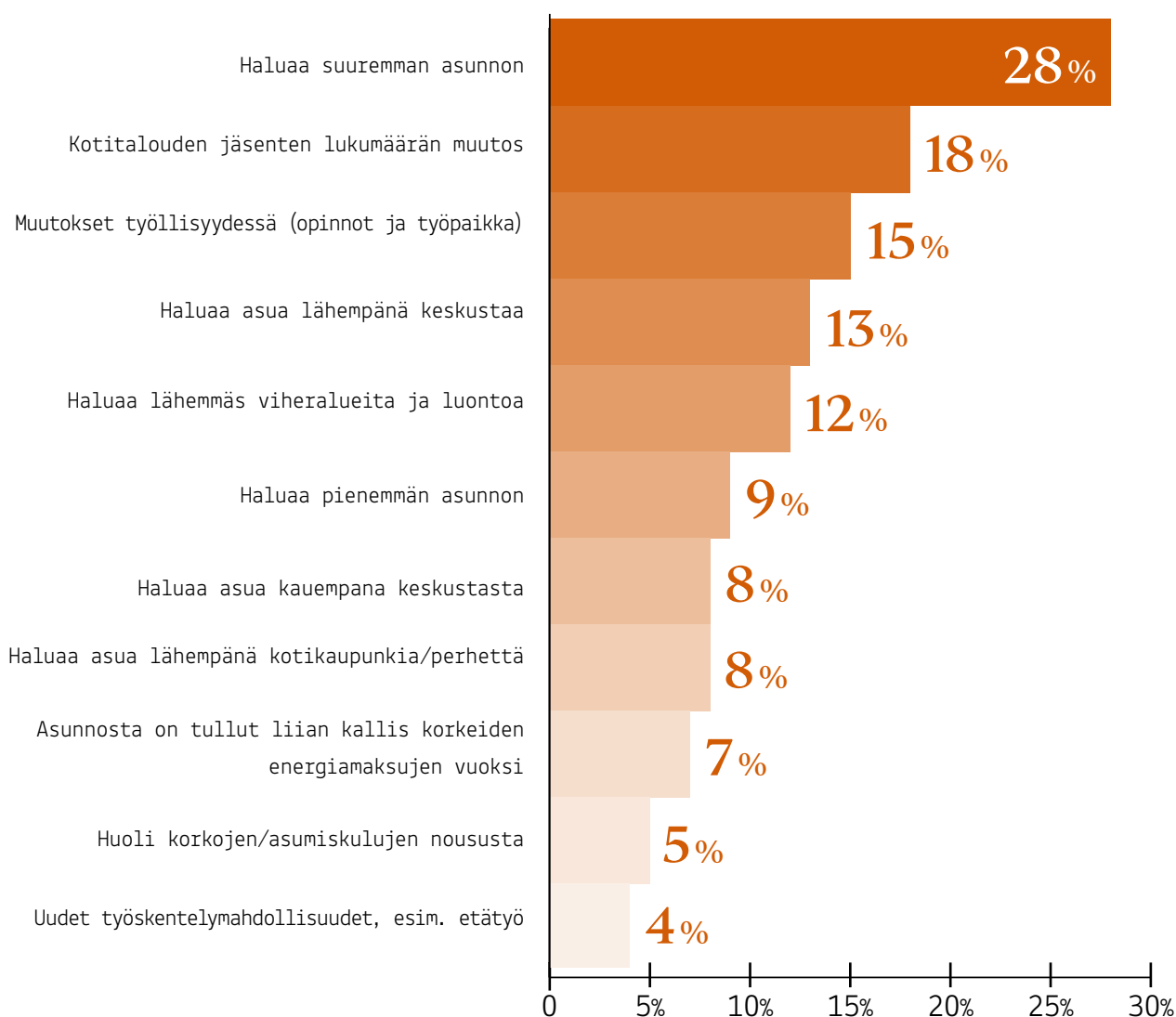
Pär Vannerström, liiketoimintayksikön päällikkö JM Bostad Stockholm

– Valitettavasti nähtävissä on myös suuntaus, jossa yhä useampia asuntohaaveita ei voida toteuttaa samalla tavalla kuin ennen.

Asutuspula vaikeuttaa nuorten pääsyä asuntomarkkinoille, ja on esteitä, joiden vuoksi esimerkiksi monet ikäihmiset päättävät jäädä omakotitaloonsa asumaan, Pär Vennerström toteaa.

Tärkein syy *olla muuttamatta* kaikissa kolmessa maassa on se, että ihmiset eivät halua kustannusten nousevan tai he eivät koe selviytyvänsä suuremmista kustannuksista. Toinen ratkaiseva tekijä on se, että asuntoja ei useinkaan ole riittävästi saatavilla siellä, missä ihmiset haluavat asua, erityisesti Ruotsissa. (Lue lisää asuntomarkkinoiden haasteista [JM:n asumisbarometrin ensimmäisestä osaraportista.](#))

MITKÄ OVAT TÄRKEIMMÄT SYYT MUUTTOON?

Emma Lundholm,
Uumajan yliopiston
talousmaantieteen
dosentti

ETÄTYÖ EI SAA MEITÄ LÄHTEMÄÄN KAUPUNGEISTA

Pandemian synnyttämien etätyömahdollisuuksien on yhteiskunnallisessa keskustelussa usein oletettu johtavan suurempaan muuttoliikkeeseen pois kaupungeista. Näin ei kuitenkaan vaikuta käyneen. JM:n tutkimuksen mukaan työpaikan läheisyys on päinvastoin tärkeämpää, eikä suurin osa ihmisistä odota tekevänsä tulevaisuudessa nykyistä enemmän etätöitä.

Uumajan yliopiston talousmaantieteen dosentti Emma Lundholmin mukaan kaupungeista pois muutossa on Ruotsissa yliedustettuna ihmisryhmä, jonka työtä ei voi tehdä etänä. Näitä ovat esimerkiksi julkisella sektorilla työskentelevät, kuten sairaanhoitajat ja opettajat.

– Ihmiset, joiden työ soveltuu etätyöhön erityisen hyvin, eivät vaikuta muuttaneen enemmän ennen tai jälkeen pandemian, hän sanoo.

Emma Lundholmin mukaan on silmiinpistävämpää, miten vähän asia on muuttunut.

– Muuttoliikkeissä ei ole nähtävissä dramaattisia muutoksia pandemian aikana tai sen jälkeen. Jo käynnissä olevat liikkeet tulivat kuitenkin selvemmiksi. Valtaosa ihmisistä muuttaa edelleen lähiseudulle, ja noin kuusi kymmenestä ruotsalaisesta vaihtaa asuinpaikkaa saman kunnan sisällä. Vaikuttaa myös siltä, että pandemiavuodet, jolloin monet ihmiset pystyivät viettämään enemmän aikaa kotona ja vähemmän aikaa töihin kulkemiseen, vaikuttivat siihen, mitä haluamme lähellemme. Jos meille annettaisiin mahdollisuus, muuttaisimme edelleen mieluiten paikkaan, jossa olemme lähellä työpaikkaa ja arjessa eniten arvostamiamme asioita, kuten perhettä, ystäviä, luontoa – ja ruokakauppaa.

”Muuttoliikkeissä ei ole nähtävissä dramaattisia muutoksia pandemian aikana tai sen jälkeen. Jo käynnissä olevat liikkeet tulivat kuitenkin selvemmiksi.”

Emma Lundholm, Uumajan yliopiston
talousmaantieteen dosentti

Onko sinulla kysyttävää pohjoismaisesta asumisbarometrista 2023?

LISÄTIEDOT:

Laura Saraste-Mäkinen

Viestintäpäälikkö, JM Suomi

laura.saraste-makinen@jmoy.fi, +358 400 764 148

Cristina Englund

Marknadsanalytiker

stina.englund@jm.se, +46 8 782 12 66

Raportin vastuhenkilö:

Heidi Ekberg, kommunikationsstrateg, JM AB

Toimitus:

Cristina Englund, marknadsanalytiker, JM AB

Heidi Ekberg, kommunikationsstrateg, JM AB

Laura Saraste-Mäkinen, viestintäpäälikkö, JM Suomi Oy

Kjell Kvarekvål, Direktør Kommunikasjon & Samfunnskontakt, JM Norge AS

Tuotanto: Mattias Dahlström & Kristin Djerf, Make Your Mark

Art Director: Helena Nilsson, Make Your Mark

Julkaisu: Kesäkuu 2023